

**UDRUŽENJE STOMATOLOGA FBiH I
HRVATSKO STOMATOLOŠKO DRUŠTVO ORGANIZIRAJU:**

MEĐUNARODNI SIMPOZIJUM IZ STOMATOLOGIJE

27.-29.03.2009.

Hotel Sunce, Neum, Bosna i Hercegovina

1. Bošnjak A. "Istine i laži o antisepticima i antibioticima u parodontalnoj terapiji"
2. Kovač Z. "Estetika u implantoprotetici"
3. Dedić A, Čehajić V, Kantardžić A, Tučić A, Mešanović-Herdić E. "Evaluacija i komparativna procjena parodontalnih parametara u terapiji agresivnog parodontitisa (AgP) metodom subgingivalne kiretaže i metronidazola"
4. Bajzman A, Prcić A, Turkušić E, Zukić S, Vuković A. "Ispitivanje korozije dentalnih amalgama primjenom induktivno vezane spektrometrije plazme i mase"
5. Kazazić L, Redžepagić S, Gavranović – Glamoč A. "Fiksni protetski radovi kao jatrogeni uzroci parodontalne bolesti – prikazi iz prakse"
6. Dedić A, Jakovljević A, Omerović M. "Implikacije inzulina – ovisnog i inzulina – neovisnog diabetes mellitusa na nalaz oralnih sluznica"
7. Ajanović M, Tosum S, Bejtović B, Strujić S. "Korelacija okluzalnih poremećaja i subjektivnih simptoma TMD"
8. Ajanović M, Hamzić A, Borovac A, Begić M. "Procjena temporomandibularne funkcije kod pacijenata/ispitanika oboljelih od posttraumatskog stresnog poremećaja"

- Sekcijski sastanak Sekcije za oralnu medicinu i parodontologiju

POSTER PREZENTACIJE 14.00. – 18.00.

1. Konjhodžić-Raščić H, Selmanagić A, Vuković A, Zukić S, Bajzman A. "Bioetika – most prema budućnosti"
2. Zukić S, Konjhodžić H, Vuković A, Bajzman A, Selmanagić A. "Čaklen: substancija ili tkivo?"
3. Bajrić E, Marković N, Jazvin D, Ganibegović M. "Model zubozdravstvenog prosvjeđivanja u obliku interaktivnog predavanja za djecu školskog uzrasta"
4. Hundur S. "Boli ne boli zub"
5. Hot DŽ. "Muzikoterapija u stomatologiji i medicini"
6. Korać S, Jakubović S, Hasić-Branković L, Džanković A. "Koje restorativne materijale najčešće biramo i kako ih koristimo?"
7. Gavranović – Glamoč A, Redžepagić S, Kazazić L. "Uspješnost fiksno-protetske terapije mostovima prema ocjeni pacijenta"
8. Strujić S, Šuljak-Lončarević A, Ajanović M, Kacila-Mrzić A. "Parcijalna bezubost i vilični zglob"
9. Hadžić S, Dedić A, Pašić E, Gojkov-Vukelić M. "Naše spoznaje u dijagnostici *Candida albicans* i ne *albicans* vrsta na Chrom agar i API podlogama"
10. Hadžić S, Dedić A, Pašić E, Hodžić M. "Implikacije psihoaktivnih supstanci (droga) na oralne sluznice"
11. Gojkov – Vukelić M, Hadžić S, Pašić E. "Stomatitis aphtosa kao dio PFAPA sindroma"
12. Dedić A, Suljić-Hujić Dž, Pjano A. "Pemphigus vulgaris-doktrinarni dijagnostički protokol"
13. Kantardžić A, Dedić A, Redžić A, Hodžić M. "Lingua plicata i lingua geographica - dileme i izazovi"
14. Galić I, Vodanović M, Šlaus M, Marotti M, Brkić H. "Stafneova mandibularna šupljina iz arheoloških nalaza"
15. Dumančić J, Kaić Z, Lapter Varga M, Dumić M, Brkić H. "Turnerov sindrom: utjecaj X-kromosoma na rast kraniofacijalnog skeleta"
16. Vodanović M, Njemirovskij V, Brkić H. "Dimenzije mliječnih zuba kod djece iz ranog srednjeg vijeka"
17. Peroš K, Vodanović M, Rošin-Grgić K, Šutej I, Meštović S. "Prevenciju križobolje među stomatolozima treba započeti tijekom studija stomatologije"
18. Galić I, Filipović Zore I, Gačina P. "Kontrola krvarenja Ciklokapronom i Gelatampom kod dentoalveolarnih zahvata kod pacijenata koji uzimaju warfarinsku terapiju – ogledna studija"
19. Barac Furtinger V, Blažić Potočki Z. "Feminizacija stomatologije - stvarno stanje ili mit"

Nedjelja, 29. 03. 2009.

10.00. – 10.30. Završna riječ, proglašenje počasnih članova USFBiH i zatvaranje simpozijuma

Vodanović M, Njemirovskij V, Brkić H. Dimenzije mliječnih zuba kod djece iz ranog srednjeg vijeka. Međunarodni stomatološki simpozij, Neum, Bosna i Hercegovina, 27. - 29. ožujka 2009.

DIMENZIJE MLIJEČNIH ZUBA KOD DJECE IZ RANOG SREDNJEG VIJEKA

Vodanović M*, Njemirovskij V, Brkić H

Zavod za dentalnu antropologiju Stomatološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

SAŽETAK

Dimenzije zuba se nalaze u fokusu interesa kako (forenzične) stomatologije, tako i antropologije, humane biologije, bioarheologije i paleostomatologije. Razumijevanje genetskih i fenotipskih čimbenika koji određuju dimenzije zuba su od temeljne važnosti za interpretaciju metričkih varijacija humanih zuba. Postoje brojna odontometrijska istraživanja trajnih zuba recentnih i arheoloških populacija. Istraživanja dimenzija mliječnih zuba arheološkog porijekla su iznimno rijetka. Cilj ovog istraživanja je izrada odontometrijske analize mliječnih zuba djece iz ranog srednjeg vijeka. Istraživanje je napravljeno na 85 intaktnih mliječnih zuba s nalazišta Bijelo Brdo u istočnoj Slavoniji u Hrvatskoj (10. - 13. stoljeće). Na zubima je izmjeren meziodistalni promjer krune i vrata, bukolingvalni promjer vrata i visina krune zuba, te je izračunata njihova robusnost. Dobiveni podaci su uspoređeni s podacima iz literature o prosječnim dimenzijama mliječnih zuba recentne populacije. Za analizu su najviše bili dostupni gornji i donji drugi mliječni kutnjaci (18+18), a najmanje gornji i donji središnji sjekutići (1+1). Usporedbom dobivenih odontometrijskih podataka nisu utvrđene značajnije razlike između arheološke i recentne populacije. Najveće razlike ($\pm 0,8$ mm) su utvrđene u dimenzijama donjeg bočnog sjekutića, međutim ti podaci nisu pouzdani zbog malog uzorka. Poznavanje odontometrijskih obilježja mliječnih zuba određene arheološke populacije može biti od koristi u izradi antropološkog profila u slučaju kada ne postoje drugi izvori informacija. Stoga je bitno postojanje određenih populacijski specifičnih standarda kako bi se podaci mogli uspoređivati kako u različitim povijesnim razdobljima, tako i između različitih geografskih područja. Ovim istraživanjem su prezentirani do sada nepoznati podaci o dimenzijama mliječnih zuba djece iz srednjeg vijeka s područja današnje Hrvatske.

Ključne riječi: Paleostomatologija; Odontometrija; Mliječni zubi; Srednji vijek; Hrvatska